

ZATWIERDZAM

**KOMENDANT MIEJSKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
m.st. Warszawy**

st. bryg. mgr inż. Leszek Smuniewski

04.05.2021r.

REGULAMIN

przyznawania odznaczeń imienia

płk. Urbana Majewskiego i Ludwiki Wawrzyńskiej

w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

m.st. Warszawy

WARSZAWA, MAJ 2021 R.

Sylwetki patronów odznaczeń

Plk. sztabu Urban Majewski urodził się 25 maja 1818 r na Podolu, w niezamożnej rodzinie. Wcześnie osierocony, bez majątku i znaczących koneksji rodzinnych, które ułatwiłyby mu start życiowy, musiał sam podjąć trud radzenia sobie w otaczającej go rzeczywistości. Mając 16 lat, wstąpił do służby wojskowej. Dał się w niej poznać jako człowiek wyjątkowo sumienny i odpowiedzialny. Szybko awansował, mimo iż nie krył się ze swoim polskim rodowodem.

W 1861 r. - jako płk sztabu - został przez władze wojskowe mianowany na stanowisko naczelnika Warszawskiej Straży Ogniowej, która chociaż powołana została przez władze carskie i podlegała władzom wojskowym, zachowała polski charakter, przede wszystkim dzięki polskiej załodze. Od tej chwili płk Majewski poświęcił się całkowicie służbie miastu i jego mieszkańcom, doprowadzając jednostkę straży do wysokiej sprawności. Brał udział w gaszeniu każdego groźnego pożaru w Warszawie. Jako jeden z pierwszych przybywał na miejsce akcji z Oddziałem nalewkowskim, stawał wraz ze strażakami na pierwszej linii działań, kierując akcją.

Osobistym przykładem zachęcał podwładnych do działania z pełnym poświęceniem, choć przyplacił to wieloma kontuzjami i ranami podczas pożarów. Najgroźniejszej doznał w 1862 r., kiedy spadająca cegła, rozbijając mu hełm, raniła go poważnie w głowę. Cztery lata później nadjeżdżająca w pędzie konna sikawka dyszlem rozcięła mu bok, powodując ciężką chorobę. Jego postawa zjednała mu szybko zarówno sympatię warszawian, jak i podwładnych. Prasa szeroko rozpisywała się o udanych akcjach gaśniczych pod jego dowództwem i odważnych czynach pułkownika. Jako naczelnik tak ważnej dla miasta instytucji dbał o stałe doskonalenie sprzętu i urządzeń gaśniczych w takim samym stopniu, co o podległych mu strażaków. Wyjednał dla nich podniesienie żołdu, dla podoficerów etaty, dla oficerów podwyżki. Dzięki jego staraniom w 1864 r. zakupiono w Anglii dwie doskonałe sikawki parowe firmy Shand-Mason, używane w najlepszych strażach europejskich. A kiedy w dwa lata później dokupiono trzecią, firmy Lilpopa i Raua, WSO dysponowała już potężną siłą gaśniczą.

Zaobserwował podczas licznych akcji, że strażacy muszą pokonywać wiele trudności technicznych, ratując ludzi, dlatego opracował i wprowadził do użytku w WSO nowe urządzenia: sznury z węzłami do szybkiego ratowania, płachty do skakania z wysokości, ulepszone drabinki sznurowe i wreszcie aparaty na sprężone powietrze z niewielką maską twarząwą, służącą do dłuższej pracy strażaka w dymie.

Zmarł w 1872 r. w Warszawie po długiej i ciężkiej chorobie, wskutek wypadku podczas pożaru. Pozostawił po sobie wdzięczną pamięć warszawian i strażaków - człowieka czynu gotowego do poświęceń na rzecz innych ludzi. Miasto odwdzieczyło mu się pięknym pomnikiem ustawionym na jego grobie na Cmentarzu Powązkowskim.

Ludwika Wawrzyńska urodziła się 22 kwietnia 1908 r. w Warszawie jako Ludwika Koralewska. Wychowywała się na Kujawach. Maturę uzyskała w Toruniu. Podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, lecz ze względów ekonomicznych musiała je przerwać. Równocześnie pracowała w składach aptecznych. Zawarła związek małżeński ze Stanisławem Wawrzyńskim (1905-1978), żołnierzem Armii Krajowej, więzionym na Pawiaku. Po wojnie uzupełniała wykształcenie pedagogiczne w liceum pedagogicznym. W czasie II wojny światowej nauczwała na tajnych kompletach.

Od 1947 pracowała jako nauczycielka nauczania początkowego w szkołach podstawowych, w ostatnim roku ze względu na chorobę strun głosowych nie mogąc wykonywać swojego zawodu podjęła pracę w świetlicy szkolnej. Ostatnim miejscem zatrudnienia była szkoła ogólnokształcąca TPD nr 10 w Warszawie przy ul. Młynarskiej nr 2.

8 lutego 1955 r. w zamieszkiwanym przez nią baraku hotelowym „Metrobudowy” przy ul. Włociańskiej 52 w Warszawie wybuchł pożar. Szykując się do pracy usłyszała alarm i wiadomość, że w jednym z mieszkań w płonącym baraku, w pomieszczeniu zamkniętym na kłódkę, znajduje się czworo dzieci. Ludwika Wawrzyńska rozbiła zamknięte drzwi siekierą i wyniosła z pomieszczenia dwoje dzieci: sześciomiesięczną Annę Sowul i jej dwuletniego brata Ryszarda. Następnie wróciła i ocaliła ich trzyletnią siostrę Elżbietę. W trakcie trzeciego wejścia do płonącego pomieszczenia uratowała jeszcze trzyletniego Marka Kaźmierczaka. Następnie wróciła do palących się pomieszczeń w celu ratowania mienia i w tym momencie zawalił się strop.

W trakcie akcji ratunkowej Ludwika Wawrzyńska doznała tak dotkliwych poparzeń, że mimo wysiłków lekarzy i zastosowania najnowocześniejszych na owe czasy metod leczenia nie zdołano uratować jej życia. **Zmarła 18 lutego 1955 r.** po 10 dniach w szpitalu Instytutu Hematologii przy ul. Chocimskiej 5 w Warszawie.

W ciągu pięciu lat od śmierci Ludwiki Wawrzyńskiej przepisy budowlane zmieniono tak, że niemal wyeliminowano z konstrukcji budynków materiały palne, a w przepisach karnych pojawił się zakaz pozostawiania małych dzieci bez opieki w warunkach, w których mogą spowodować powstanie pożaru.

Została pochowana na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie. Na jej nagrobku widnieje napis: „Ludwika Antonina z Koralewskich Wawrzyńska ur. 1908 zm. 1955. Nauczycielka Szkoły T.P.D. nr 10. Wzór szlachetności, bohaterstwa i patriotyzmu, oddała życie ratując dzieci z pożaru, odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Cześć Jej pamięci”.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

W nawiązaniu do bohaterskich czynów jakimi wślawili się zarówno płk Urban Majewski jak również Ludwika Wawrzyńska, w celu uhonorowania osób, które w sposób szczególny wykazały się odwagą, męstwem i poświęceniem w działalności ratowniczej i przeciwpożarowej na terenie m. st. Warszawy, wprowadza się Odznaczenia nazwane ich imieniem.

§ 2

Niniejszy Regulamin określa:

1. Tryb i warunki nadawania Odznaczeń.
2. Zasady wręczania Odznaczeń.
3. Zasady pozbawiania Odznaczeń.
4. Opisy Odznaczeń.
5. Sposób ewidencji wyróżnionych.

Rozdział II

Tryb i warunki nadawania Odznaczeń

§ 3

1. Z inicjatywą przyznania odznaczeń mogą wystąpić: Komendant Miejski PSP m. st. Warszawy, kierownicy komórek organizacyjnych KM PSP, prawni przedstawiciele jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie m. st. Warszawy, przedstawiciele związków zawodowych funkcjonujących na terenie KM PSP.
2. Wnioski o nadanie Odznaczeń rozpatrywane są przez Kapitułę Odznaczeń, w której skład wchodzi:
  - Zastępca Komendanta Miejskiego PSP m.st. Warszawy właściwy do spraw operacyjnych – przewodniczący kapituły;
  - Naczelnik Wydziału właściwego do spraw organizacji;
  - Naczelnik Wydziału właściwego do spraw operacyjnych;
  - Naczelnik Wydziału właściwego do spraw kadrowych;

§ 4

Odznaczenie imienia płk. Urbana Majewskiego, nadaje się funkcjonariuszom Państwowej Straży Pożarnej oraz druhom Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie m. st. Warszawy, którzy wykazali się szczególnym bohaterstwem w trakcie prowadzenia działań ratowniczych na służbie lub poza nią, oraz dla funkcjonariuszy i druhow, którzy w sposób szczególny przyczynili się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy.

§ 5

Odznaczenie imienia Ludwika Wawrzyńskiej nadaje się osobom spoza formacji Państwowej Straży Pożarnej lub Ochotniczych Straży Pożarnych, które wykazały się szczególnym bohaterstwem i swoją postawą oraz czynami przyczyniły się do uratowania życia, zdrowia ludzkiego lub mienia podczas zdarzeń, które miały miejsce na terenie miasta stołecznego Warszawy, bądź w sposób szczególny przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa pożarowego mieszkańców Warszawy.

§ 6

Odznaczenia nadawane są Rozkazem Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy.

§ 7

Ewidencję nadanych wyróżnień, zgodnie ze wzorem stanowiącym załączniki nr 6 i 7, prowadzi Wydział Organizacyjny Komendy Miejskiej PSP m.st. Warszawy.

Rozdział III

Zasady wręczania Odznaczeń

§ 8

Dekoracja Odznaczeniami ma uroczysty charakter i powinna odbywać się podczas uroczystości strażackich, państwowych lub samorządowych.

§ 9

Aktu dekoracji dokonuje Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy.

Rozdział IV

Zasady pozbawiania Odznaczeń

§ 10

Kapituła Odznaczenia może wnioskować o jego odebranie w następujących przypadkach:

1. Popełnienia wykroczenia dyscyplinarnego, skutkującego prawomocnym orzeczeniem Komisji Dyscyplinarnej.
2. Popełnienia czynu, za który odznaczony został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego.
3. Naruszenia dyscypliny służbowej lub podstawowych zasad etyki zawodowej.
4. Zaistnienia szczególnych okoliczności, uzasadniających utratę prawa do przyznanego Odznaczenia, bądź stojących w sprzeczności z zasadami ich przyznania.

§ 11

Odznaczenia odbierane są Rozkazem Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy.

Rozdział V

Opisy Odznaczeń

§12

1. Odznaczenie imienia płk. Urbana Majewskiego ma kształt okrągłej tarczy o średnicy 30 mm i wykonana jest z metalu koloru mosiężnego. Na awersie Odznaczenia znajduje się wizerunek płk. Urbana Majewskiego na tle płomienia w kolorze czerwonym, znajdującego się po jego lewej stronie oraz drabiny i topora strażackiego, znajdujących się po jego prawej stronie. Postać płk. Urbana Majewskiego ubrana jest w mundur strażacki z widocznym krzyżem równoramiennym pod kołnierzykiem oraz w hełm strażacki z herbem Warszawy – syrenką na czerwonym tle. W otoku o szerokości 3 mm u góry znajduje się napis „ZA DZIELNOŚĆ I ODWAGĘ”. U dołu otoku znajduje się napis „URBAN MAJEWSKI 1818-1872”. Napisy w otoku z obu stron łączą liście dębu.
2. Wzór odznaczenia stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu.

§13

Odznaczenie imienia płk. Urbana Majewskiego przypina się do prawej kieszeni munduru wyjściowego.

§14

1. Wraz z Odznaczeniem odznaczonemu wręcza się legitymację oraz pamiątkowy dyplom.
2. Wzór legitymacji stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu.
3. Wzór dyplomu stanowi załącznik nr 3 do Regulaminu.

§15

1. Odznaczenie imienia Ludwiki Wawrzyńskiej ma kształt okrągłej tarczy o średnicy 70 mm i wykonana jest z metalu koloru mosiężnego. Na awersie Odznaczenia znajduje się wizerunek Ludwiki Wawrzyńskiej oraz trzy kwiaty róży w kolorze czerwonym oraz daty „1908” oraz „1955”. W otoku o szerokości 5 mm u góry znajduje się napis „ZA SZLACHETNOŚĆ I BOHATERSTWO”. U dołu otoku znajduje się napis „LUDWIKA WAWRZYŃSKA”.
2. Na rewersie Odznaczenia znajduje się logo Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy bez otoku.
3. Wzór odznaczenia stanowi załącznik nr 4 do Regulaminu.

§16

1. Odznaczenie imienia Ludwiki Wawrzyńskiej wręcza się w etui wraz z pamiątkowym dyplomem.
2. Wzór dyplomu stanowi załącznik nr 5 do Regulaminu.

Rozdział VI

Uwagi końcowe

§ 17

Wszelkie zmiany zapisów niniejszego Regulaminu wymagają formy pisemnej.

Załączniki:

- Załącznik 1. – Wzór odznaczenia im. płk. Urbana Majewskiego.
- Załącznik 2. – Wzór legitymacji.
- Załącznik 3. – Wzór dyplomu.
- Załącznik 4. – Wzór odznaczenia im. Ludwiki Wawrzyńskiej.
- Załącznik 5. – Wzór dyplomu.
- Załącznik 6. – Ewidencja wydanych Odznaczeń im. płk. Urbana Majewskiego.
- Załącznik 7. – Ewidencja wydanych Odznaczeń im. Ludwiki Wawrzyńskiej.

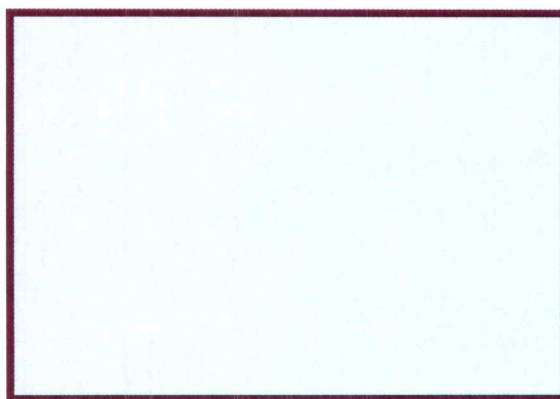
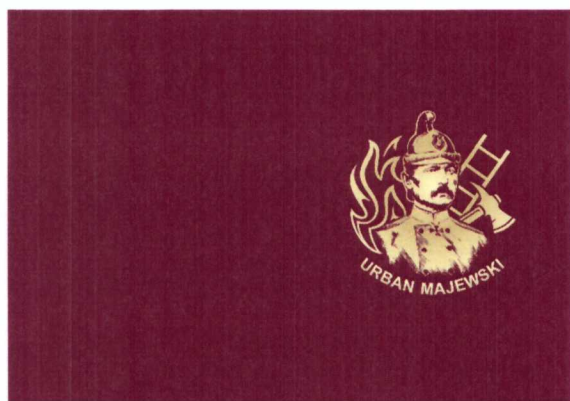
Załącznik 1. Wzór odznaczenia im. płk. Urbana Majewskiego.

30 mm

Zał. 2. Wzór legitymacji.

Wzór okładki:

Wzór wkładki:

Strona 1.

KOMENDANT MIEJSKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
M. ST. WARSZAWY

LEGITYMACJA

Nr .....

Warszawa, dnia .....

ROZKAZEM

Nr .....

z dnia .....

NADAŁ

.....

.....

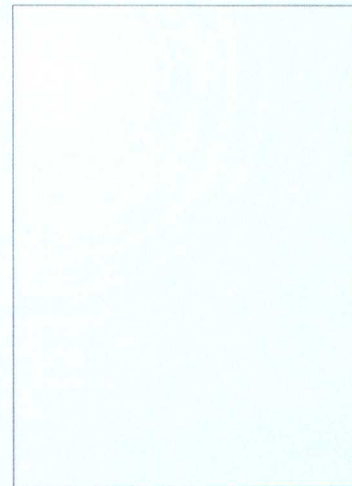
ODZNAKĘ

"ZA DZIELNOŚĆ I ODWAGĘ"

IM. PŁK. URBANA MAJEWSKIEGO

m.p. KOMENDANT MIEJSKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
M. ST. WARSZAWY

.....

DYPLOM

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy
nadał odznaczenie im. płk. Urbana Majewskiego

Pani/Panu

.....

w dowód uznania za

.....

.....

.....

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
m. st. Warszawy

.....

Warszawa, ...

Załącznik 4. Wzór odznaczenia im. Ludwiki Wawrzyńskiej.

Awers:

70 mm

Rewers:

70 mm

DYPLOM

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy
nadał odznaczenie im. Ludwika Wawrzyńskiej

Pani/Panu

.....

w dowód uznania za

.....

.....

.....

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
m. st. Warszawy

.....

Warszawa, ...

